

22. møde.

Torsdag den 26. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om licitation m. v.

Medlem af folketinget Søgaard har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren tage initiativ til en forhøjelse af de værnepligtiges lønninger og i denne forbindelse søge problemet vedrørende deres orlovsrejser løst?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om licitation m. v.*

Den nuværende licitationsordning, der særligt finder anvendelse inden for byggefagene, blev gennemført i 1946 ved ændringer i håndværkerorganisationernes vedtægter. Dette skete i henhold til bestemmelserne i den daværende prislov og i øvrigt på grundlag af en kommissionsbetænkning fra 1945.

Ud fra den betragtning, at arbejdet i en ny licitationskommission inden længe ville føre til en nyordning af licitationsområdet, blev det i sin tid ved monopollovens forberedelse antaget, at bestemmelserne i denne lovs §§ 11-12 tillige med lovens overgangsbestemmelser indeholdt hjemmel til videreførelse af licitationsordningen indtil videre. Ordningen er da også herefter søgt opretholdt under kontrol af monoptilsynet, hvad jeg senere skal komme tilbage til.

Selv om licitationsordningen og baggrunden for nærværende forslag til en æn-

dring heri formentlig er mange af de ærede medlemmer bekendt, bl. a. fra tidligere drøftelser her i tinget af licitationsproblemerne, mener jeg at måtte gøre nogle bemærkninger herom.

Indledningsvis må jeg erindre om, at baggrunden for, at der eksisterer en licitationsordning, er, at virksomhederne inden for bygge- og entreprenørfagene på eget initiativ gennem deres organisationer havde tilvejebragt konkurrencebegrænsende aftaler og vedtægter, hvorved de i vid udstrækning havde ophævet den frie konkurrence inden for de områder, hvor licitationsformen er særlig fremtrædende. Licitationsordningen etableredes som resultat af et fra flere sider fremkommet ønske om offentligt indseende med de af erhvervene selv etablerede konkurrencebegrænsninger.

Baggrunden for den ordning, som kommissionen i 1945 nåede til enighed om — og som stadig er gældende — var erfaringerne fra trediverne, hvor den ringe beskæftigelse inden for bygge- og anlægsgagene havde medført meget lave priser ved licitation. Kommissionen fandt en vis begrænsning af konkurrencen ved licitation rimelig, men lagde vægt på, dels at konkurrencebegrænsningerne ikke gennemførtes i det skjulte, men åbenlyst, dels at de ikke blev for vidtgående.

Licitationsordningen finder i dag anvendelse, når de tilbudgivende tilhører organisationer — oftest inden for byggefagene eller entreprenørfaget — der har vedtaget licitationsbestemmelser, og der ved licitationen er flere end 2 bydende. Efter ordningen kan parterne i en licitation underskrive en licitationserklæring, hvorefter de bydendes organisation forpligter sig til ikke — som det ellers er almindeligt — at regulere tilbudsprisen inden buddenes afgivelse, medens bygherren til gengæld forpligter sig til at give organisationen adgang til over for ham at fremsætte begæring om udskydning af bud, der efter organisationernes opfattelse er for lave. Bygherren kan kun antage et bud, der er begæret udskudt, så-